

Olycksutredning

Drunkning Storsjön, Olsbo. Sandvikens kommun

2024-10-27

Avser undersökningsrapport:

G2024.125803
5.6480127.2

Utredare:

Jon Bergman
Brandinspektör
Gästriked Rådningstjänst

Granskad av:

Lars Lundgren
Brandingenjör
Gästriked Rådningstjänst

Datum

2024-11-11

Diarienummer

2024-001735

Sammanfattning

Tre personer gav sig ut i båt för att ta upp fiskenät de lagt ut dagen innan. Kraftiga vindar skapade så pass häftig sjö att båten översköljdes och personerna föll överbord. Två tog sig mot land för egen hand men en kvar i vattnet. 09.32 den 27:e oktober 2024 inkommer larm till SOS angående händelsen och man larmar station Sandviken, 1+5, dykare från Falun samt insatsledare. En så kallad rescuerunner dras från stn. X10 09:39.

Det förekom viss förvirring gällande lokaliseringen av den saknade personen. Dock kunde polis på plats se personen och guida räddningstjänsten. Den tredje personen återfanns av räddningstjänstens ytbärgare flytandes men med ansiktet nedåt i vattnet. Personen togs upp i räddningstjänstens båt och HLR påbörjades 10.03. Trots osäkerhet gällande de drabbades lokalisering samt utgången för en av de drabbade, bör insatsens genomförande anses som god.

Insikter

- Tillgång till en drönare hade med stor sannolikhet skapat bättre förutsättningar till att hitta personen i ett tidigare läge. Oklarheter angående hur många personer som fanns i vattnet och var hade kunnat uteslutas med en tidig lägesbild från drönaren. Dock är frågan huruvida om den befintliga drönaren hade klarat av den kraftiga vinden. RSG har i ett projekt testat autonoma drönare som i tidigt läge åker ut till olycksplats. Detta för att skapa en lägesbild innan räddningstjänsten anländer. Ett sådant system hade haft en stor påverkan på utgången av den här insatsen.
- Se över lokala rutiner för vilket material som ska finnas i båten.
- Larmplan och resursuppbyggnad med flertalet drabbade personer i vatten. Enligt utredaren bör en drunkning generera tvåstationslarm, särskilt i det här fallet då det var tre personer inblandade i olyckan.
- Fortsatt god samverkan med LLB som kunde styra styrkan till lämplig iläggingsplats.
- Bra med utlarmning på dykare i tidigt skede. Dras manuellt av LLB. Bör enligt utredaren ligga med som komplement i larmplan.
- Se över instruktion för rescuerunner samt en tydlig struktur av uppstartsmöten vid skiftstart, vilka fordon som kan bemannas.
- Information i relevanta forum runt användning av flytväst. En flytväst med nackkrage hade förhindrat att den omkomne hade hamnat med ansiktet nedåt.

Datum

2024-11-11

Diarienummer

2024-001735

Inledning

Enligt lagen om skydd mot olyckor 3 Kap 10§ Lag (SFS 2003:778) ska kommunen se till att olyckan utreds i skälig omfattning. I (MSBFS 2021:5) beskriver MSB vidare vad skälig omfattning innebär. Där påpekar man vidare att om kommunen anser att en ytterligare undersökning behövs för att komplettera de grundläggande uppgifterna i undersökningsrapporten, ska en sådan undersökning separeras från undersökningsrapporten.

Syfte

Gästrikke Räddningstjänst har rutinen att göra ytterligare undersökning på de olyckor som leder till dödsfall. Gästrikke räddningstjänst avser att sprida de lärdomar som belyses i denna rapport till samtliga som kan tänkas ha nytta av informationen. Utredningen utförd på uppdrag av räddningschef enligt fastställda kriterier.

Frågeställning

- Kan insatsen ha genomförts på ett sådant sätt att liv hade kunnat räddas?
- Finns det lärdomar att dra av insatsen?
- Finns det förebyggande åtgärder att utföra så att något liknande inte händer igen?

Undersökningens genomförande

Intervjuer

Intervjuer genomfördes med de drabbade samt personal ur räddningstjänstens egna styrkor.

Dokumentation

Utredaren har tagit del av följande dokumentation:

- Räddningstjänstens händelserapport
- Bilder tagna från olycksplatsen.
- Insatsutvärdering X20
- Intervju med drabbade
- Insatsutvärdering LLB samt VB
- Intervju SL X10
- Insatsutvärdering IL 1080

Platsbesök

Platsbesök och genomfördes av Brandinspektör, Jon Bergman den 2024-11-11.

Datum

2024-11-11

Diarienummer

2024-001735

Rapport

Rapporten upprättades den 2024-12-13 av Brandinspektör, Jon Bergman.

Datum

2024-11-11

Diarienummer

2024-001735

Orsaksutredning

Orsaker till tillbudet

Orsaken till olyckan var att vatten sköljde in över båten som till slut fick den att kapsejsa.

Bakomliggande orsaker till tillbudet

Vädret. Kraftig vind. SMHI hade under dagen utfärdat gul varning för kulingvindar.

Datum

2024-11-11

Diarienummer

2024-001735

Olycksförlopp

Plats

Storsjön i Sandvikens kommun, 3-400 väst om Olsbo.

Beskrivning av händelse

Tre personer åker ut i Storsjön för att plocka upp fiskenät som de lagt ut dagen innan. De färdas i en 5,5 meters plastbåt med en 40 hk motor och styrpulpet. Vid olyckstillfället blåste kraftig vind från sydost. Båten översköljdes av vatten flertalet gånger och samtliga ombord föll till slut överbord. Samtliga hade flytväst på sig, av seglarmodell. Inledningsvis har de tre personerna kontakt med varandra och börjar simma mot land. Två av personerna får tag i båten där motorn fortfarande går men på tomgång. De klamrar sig fast vid båten och släpas med en bit mot land. En av personerna försöker ta sig upp i båten, och lyckas till slut. Den andra tappar taget och simmar resten av biten. Väl i båten kan en av de drabbade larma 112. Uppskattningsvis från de inblandade har de legat i vattnet 5-6 minuter innan man lyckas larma. Olyckan bör då ha inträffat ungefär 09:26.

Vid det tillfället uppmärksammar personen i båten att den omkomne inte simmar utan verkar vara orörlig. Personen i båten får ingen kontakt med den omkomne och gör ett försök att ta sig dit med båten. Detta är dock omöjligt då båten knappt flyter på grund av allt vatten samt den kraftiga vinden. Personen i båten och den som simmat in blir omhändertagna av polis på udden strax väster om Olsbovägen 50.

Beskrivning av objektet

En 5,5 meters plastbåt med 40 hk motor och styrpulpet.

Personskador

En person omkom och två andra skadades, kraftigt nedkylda.

Egendomsskador

Båten låg en längre tid helt under vatten

Miljöskador

Inga för räddningstjänsten kända skador

Datum

2024-11-11

Diarienummer

2024-001735

Insatsutvärdering

Insatsens händelseförlopp

Räddningstjänsten larmades 09:33 på morgonen den 27/10. Station X20, insatsledare 1080 samt 1070 med en brandman och en rescuerunner. Även dykare larmades från Falun. Inledningsvis upplevde första styrkan det som aningen rörigt. Det var något oklara uppgifter vart de nödställda befann sig. Dock kunde man med stöd från ledningsbefäl ta sig ner till en villa på Olsbovägen och där lägga i båt och bräda. 09:46 är X20 framme och påbörjar insatsen med att lägga i hansabräda där en brandman får till uppgift att paddla ut för att hitta den nödställda.

Från iläggingsplatsen kunde man varken se båten eller den nödställda ute i vattnet. Detta försök var svårt då man hade kraftig motvind. I samband med det lade man i en båt som sedan plockade upp ytbärgaren på hansabrädan. De två ytbärgarna kunde sedan guidas av polis som befann sig längre ut på udden. Man hade dock svårt att kommunicera med personalen på båten då det var svårt att höra på grund av motorljudet och den kraftiga vinden.

Ytbärgarna i räddningstjänstens båt hade inledningsvis fått order om att söka efter de nödställdas båt, man missade då den person som låg i vattnet. Dock kunde polis, via SL kommunicera positionen på den omkomne och vända räddningstjänstens båt till rätt position. Detta ledde uppskattningsvis till en fördröjning på en minut.

Den omkomne påträffas med ansiktet nedåt i vattnet. 10:03 rapporteras att den nödställda hade tagits upp i räddningstjänstens båt och att HLR pågick. Dock saknade man utrustning för att ge inblåsningar varav enbart kompressioner gjordes. 10:19 rapporteras det att HLR pågår på den omkomne och att denne är lastad i ambulans. De andra två är omhändertagna i en villa, och rapporteras 10:38 vara omhändertagna och lastade i ambulans.

Analys

Insatsen bedöms i det stora hela att ha fungerat bra. Tiden från larm till att den omkomne är uppe i räddningstjänstens båt är cirka 30 minuter. Detta trots viss osäkerhet om vart exakt personen finns.

Datum

2024-11-11

Diarienummer

2024-001735

Insikter

- Styrkan från Sandviken upplever det som ett gott samarbete med tjänstgörande LLB i att hitta lämplig iläggningsplats för båt. Man saknade dock en pocketmask i båten, vilket gjorde att man enbart kunde utföra kompressioner på väg in mot land. Vidare upplevde personalen i båten det som svårt att höra kommunikationen i radion, vilket kan avhjälpas med t.ex. hörselkåpor med integrerad radio.
- En drönare hade sannolikt kunnat ge första styrkan på plats en bättre bild av vad som hänt och vart de hjälpsökande befann sig. RSG har i ett projekt testat autonoma drönare som själva tar sig ut till olycksplats för att ge en visuell lägesbild i tidigt skede. Detta kan vara ett alternativ att se över för framtiden.
- Enligt larmplan på drunkning gäller en station samt insatsledare. I det här fallet larmades dykare samt rescuerunner utöver larmplan. Rescuerunner går i normalfallet med två utbildade brandmän. I detta här fallet hade man begränsad kompetens på funktionen, men efter ett gemensamt beslut mellan X10:s styrkeledare och VB, drog man den ändå. Detta i syfte att komplettera övrig organisation. Här kan det behövas en rutin för hur vi nyttjar resurserna på bästa sätt.
- Larmplan vid drunkning bör ses över. En station till i ett inledande läge med ytterligare en båt hade med stor sannolikhet underlättat insatsen. Tre personer skadade, varav en i ett akut läge, är mycket för en station att hantera. De enheter som larmades utöver ledningsstöd och station X20 bör endast ses som komplement till den inledande insatsen då de har lång framkörning.
- Samtliga tre av de skadade hade flytväst på sig vid olyckstillfället. De var av en så kallad seglarmodell där det inte finns någon nackkrage. Vid medvetslöshet kan en flytväst med nackkrage förhindra att den skadade hamnar med ansiktet nedåt i vattnet. Dödsorsaken är för utredaren okänd men det som kan konstateras är att hade den omkomne haft en flytväst med krage så hade sannolikt ansiktet inte varit vänd nedåt i vattnet.

Datum

2024-11-11

Diarienummer

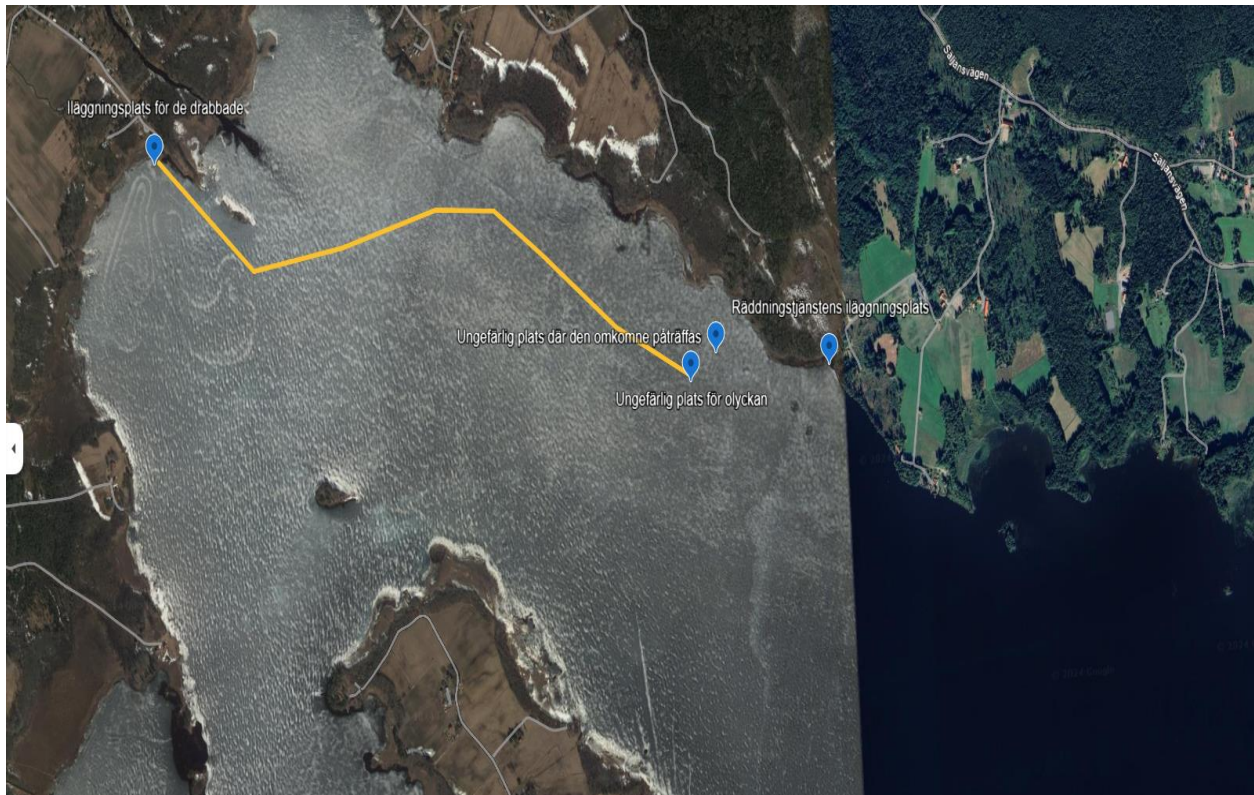
2024-001735

Slutsats

Insatsen bedöms på det hela taget vara gott utförd. Tiden från larm till dess att den omkomne är uppe i räddningstjänstens båt är cirka 30 minuter. Med tanke på förutsättningar och rådande väderläge har man inte kunnat få ett bättre resultat enligt utredaren.

Enligt utredarens bedömning så har inte räddningstjänsten kunnat rädda liv även om man gjort på ett annorlunda sätt. Vittnesuppgifter pekar på att den omkomne hamnar med ansiktet nedåt i vattnet redan när 112 larmas, detta runt 09.32. En annan typ av flytväst hade kunnat förhindra att den omkomne hamnar med ansiktet i vattnet. Dock är dödsorsaken för utredaren okänd vilket gör det omöjligt att svara på huruvida detta hade kunnat rädda personens liv.

Bilaga 1

Bilden visar de drabbades ungefärliga färdväg, ungefärlig plats för olyckan samt ungefärlig plats där räddningstjänstpersonal påträffar den omkomne.